

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Με ρυθμό κελώντας τα νέα δάνεια

➤ Δεν πιάονται
οι στόχοι πιστωτικής
επέκτασης

ΣΕΛ. 18

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Πόσο κινδυνεύει η ελληνική οικονομία

➤ Θα εξαρτηθεί από
τη διάρκεια της
γεωπολιτικής αστάθειας

ΣΕΛ. 13

ΑΝΑΛΥΣΗ

Γιατί πήρε φωτιά η Μέση Ανατολή

ΣΕΛ. 14-15

ΓΚΡΙΖΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ

Ο πόλεμος ανατρέπει το σκηνικό στις αγορές

ΤΙ ΣΥΣΤΗΝΟΥΝ ΤΩΡΑ ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΟΥΣ ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ - Ο ΦΟΒΟΣ
ΥΦΕΣΗΣ ΜΑΛΑΚΩΝΕΙ ΤΑ ΓΕΡΑΚΙΑ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

➤ Τα φαβορί για τον Κωτσόβοδο

ΣΕΛ. 20

➤ Τουρισμός: Τα πρώτα μηνύματα για το 2024

ΣΕΛ. 21

➤ Ξενοδοχεία που βγαίνουν στο σφυρί

ΣΕΛ. 23

➤ Έρχονται 2 μεγάλα έργα ΣΔΙΤ

ΣΕΛ. 22

Γράφει η Shimrit Meir
Opinion / The New York Times

Η ΧΑΜΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΜΟΝΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

ΣΕΛ. 2

■ Ο νέος γεωπολιτικός κίνδυνος που έθεσε η σύγκρουση στο Ισραήλ αλλιάζει τα δεδομένα για τις αγορές, και κυρίως τις κεντρικές τράπεζες. Οι επενδυτές έχουν πια «αποδεχθεί» το γεγονός ότι τα επιτόκια θα παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, με τις πρώτες μειώσεις να μην αναμένονται πριν από το καλοκαίρι σε ό,τι αφορά

τη Fed, και το φθινόπωρο του 2024 σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που ήταν και αυτό που είχε πυροδοτήσει το ισχυρό sell-off στα ομόλογα και τις πιέσεις στις αγορές το προηγούμενο διάστημα, και ειδικά τον Σεπτέμβριο. Οι επενδυτικοί οίκοι επικαιροποιούν πλέον τις συστάσεις τους προς τους πελάτες τους και προτείνουν αποφυγή του ρίσκου.

ΣΕΛ. 16-17

ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Αποκαλυπτικές διασταυρώσεις από την εφορία

➤ Τα επαγγέλματα με ελάχιστα εισοδήματα
αλλά υψηλές δαπάνες

ΣΕΛ. 4

➤ Αποψη

Το κακό σενάριο

■ Ο πόλεμος στο Ισραήλ και ο κίνδυνος ανάφλεξης στη Μέση Ανατολή έρχονται να επιβεβαιώσουν με τον πλέον δραματικό τρόπο το πόσο ρευστό παραμένει το διεθνές σκηνικό. Άλλωστε μέχρι τα γεγονότα στο Ισραήλ, με εξαίρεση ίσως τις ανησυχίες από τον πληθωρισμό, το σκηνικό στη διεθνή οικονομία ήταν εν πολλοίς ανέφελο και οι προοπτικές για την ανάπτυξη παρέμεναν θετικές. Ωστόσο πλέον τα δεδομένα διαφοροποιούνται. Ήδη τα πρώτα σημάδια για τη βαριά βιομηχανία της ελληνικής οικονομίας, τον τουρισμό, είναι ανησυχητικά. Η σκιά του πολέμου επηρεάζει την ευρύτερη περιοχή

ΣΕΛ. 2

REAL ESTATE

Όλο και περισσότερες κατοικίες στο Airbnb

➤ Μεγάλη αύξηση βραχυχρόνιων μισθώσεων

ΣΕΛ. 42-43

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΟΥΠΙΑΣ
Contrarian Stories

ΣΕΛ. 28

Οι θετικές ειδήσεις
έχουν προεξοφληθεί

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΝΘΟΣ
Τεχνική Ανάλυση

ΣΕΛ. 25

Όταν ο φόβος
μπλοφάρει

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΡΙΓΓΑΣ
Εκ των έσω

ΣΕΛ. 26-27

Δυσκολεύει το περιβάλλον
για τις μετοχικές αξίες

Σεισμός από το τέλος του δωρεάν χρήματος

➤ Μεγάλες επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία

ΣΕΛ. 24

Ριζικές αλλαγές στο καθεστώς λειτουργίας και παροχών του 2ου πυλώνα, δηλαδή των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ), σχεδιάζει το υπουργείο Εργασίας.

Μεταξύ αυτών είναι η **δυνατότητα ίδρυσης πολυεργοδοτικών ΤΕΑ**, η **αύξηση των επενδύσεων σε μη ρυθμιζόμενες αγορές**, η **απλοποίηση των κανόνων σύστασης των εν λόγω φορέων**, αλλά και η **κλιμακωτή φορολόγηση των εφάπαξ παροχών τους ανάλογα με τα έτη ασφάλισης**.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες του «Κ», το **νομοσχέδιο**, το οποίο αναμένεται να φέρει στη Βουλή η κυβέρνηση έως το τέλος του τρέχοντος έτους, περιλαμβάνει τις εξής βασικές παρεμβάσεις:

> **Ενίσχυση πολυεργοδοτικότητας**, δηλαδή δυνατότητα συμμετοχής εργαζομένων ΤΕΑ από διαφορετικές επιχειρήσεις.

> **Απλοποίηση των κανόνων ίδρυσης**.

> **Προσδιορισμός ελαχίστου αριθμού μελών** (100) για την ίδρυση και λειτουργία ΤΕΑ.

> **Πρότυπο καταστατικό ίδρυσης ΤΕΑ**.

> **Δημιουργία περισσότερων του ενός επενδυτικών προφίλ**.

> **Αύξηση δυνατότητας τοποθετήσεων** σε μη ρυθμιζόμενες αγορές (από 5% σε 10%).

> **Δημιουργία επενδυτικών προϊόντων** κύκλου ζωής των ασφαλισμένων.

> **Ενίσχυση κανόνων διακυβέρνησης** και λογοδοσίας.

> **Ορισμός υποχρεώσεων ενημέρωσης ασφαλισμένων**.

> **Καθορισμός ανώτατου ποσού (αφορολόγητων) εισφορών**: Έως 15% ή 20% επί του ετήσιου εισοδήματος και για εισόδημα έως 10 φορές τον κατώτατο μισθό.

> **Ορισμός μέγιστης ηλικίας εισόδου** ενός εργαζομένου σε ΤΕΑ στα 55 έτη του.

> **Δυνατότητα πρόωρης εκταμίευσης στα 62 έτη** με 15 έτη ασφάλισης-συμμετοχής σε ΤΕΑ ή στα 67 έτη χωρίς όριο ετών ασφάλισης-συμμετοχής σε ΤΕΑ.

> **Καθορισμός μέγιστου κόστους λειτουργίας των ΤΕΑ**.

> **Φορολόγηση των εφάπαξ παροχών**.

Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, το βασικό σενάριο το οποίο βρίσκεται στο τραπέζι του υπουργείου Εργασίας για τη φορολόγηση των εφάπαξ παροχών των ΤΕΑ είναι το εξής:

> **Φόρος 20% για 1 έως 15 έτη ασφάλισης**.

> **Φόρος 15% για 15 έως**

> **Υπουργείο Εργασίας**

Το σχέδιο αλλαγών για τον 2ο πυλώνα ασφάλισης

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΚΛΙΜΑΚΩΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΦΑΠΑΞ ΤΩΝ ΤΕΑ

■ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΓΑΝΗ katsaganis@kefalaio.gr

Σήμερα είναι ασφαλισμένα 60.000 άτομα στην Ελλάδα.

25 έτη ασφάλισης.

> **Φόρος 10% για πάνω από 25 έτη ασφάλισης.**

Στελέχη των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) με τα οποία ήρθε σε επαφή το «Κ», σε σχέση με το παραπάνω σενάριο (με το οποίο διαφωνούν, καθώς τα εφάπαξ των ταμείων προνοίας παραμένουν αφορολόγητα και τίθενται θέματα συνταγματικότητας), ανέφεραν πως το δικαιότερο σενάριο για τους ασφαλισμένους του 2ου πυλώνα (εφόσον τελικά η κυβέρνηση αποφασίσει τη φορολόγησή τους) θα ήταν η εισαγωγή μιας προοδευτικής κλιμακωτής κλίμακας φορολόγησης, που θα είναι συνάρτηση των ετών ασφάλισης, ως ακολούθως:

> **Φόρος 15% για 1 έως 5 έτη ασφάλισης.**

> **Φόρος 10% για 5 έως 10 έτη ασφάλισης.**

> **Φόρος έως 5% για πάνω από 10 έτη ασφάλισης και μηδενικός για 20 και πάνω.**

Οι ίδιες πηγές επισημαίνουν πως η υψηλότερη φορολόγηση όσων έχουν 1 έως 5 έτη ασφάλισης σε ΤΕΑ αφορά ουσιαστικά μόνο γύρω στο 5% του συνόλου των περίπου 60.000 ασφαλισμένων του 2ου πυλώνα, και συγκεκριμένα υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων που διαθέτουν ΤΕΑ σε λει-

τουργία. Αντίθετα, η συντριπτική πλειονότητα των εργαζομένων που συμμετέχουν σε επαγγελματικά ταμεία είναι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα (κατά 42%) και του ιδιωτικού τομέα, με μέσο ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ και ετήσιες εισφορές στο ταμείο έως 900 ευρώ! Στελέχη του 2ου πυλώνα ασφάλισης **διαφωνούν κάθετα στο να υπάρξει φορολογική σύγκλιση με τα Ομαδικά Ασφαλιστήρια Συμβόλαια των ιδιωτικών ασφαλιστικών**, σύμφωνα με τα οποία ο φόρος για τα εφάπαξ των ομαδικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων ανέρχεται σε 10% για εφάπαξ έως 40.000 ευρώ και σε 20% για εφάπαξ άνω των 40.000 ευρώ.

Όσο, σε περίπτωση πρόωρης εξαγοράς στα ομαδικά συνταξιοδοτικά (που αποτελεί σχεδόν κανόνα στην ασφαλιστική αγορά), ο φορολογικός συντελεστής επιβάρυνσης ανεβαίνει κατά 50% αντίστοιχα, ήτοι σε 15% για εφάπαξ έως 40.000 ευρώ και σε 30% για εφάπαξ πάνω από τα 40.000 ευρώ, σημειώνουν οι ίδιες πηγές. Τα στελέχη αυτά επισημαίνουν επίσης πως τα ΤΕΑ, σε αντίθεση με τα Ομαδικά Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, είναι θεματοφύλακες της συνταξιοδοτικής συμφωνίας μεταξύ εργο-

δότη και εργαζομένων, ενώ υπόκεινται σε πολύ αυστηρότερο νομοθετικό πλαίσιο ίδρυσης, λειτουργίας και εποπτείας. Έτσι, σε περίπτωση σύγκλισης ΤΕΑ - Ομαδικών Ασφαλιστηρίων, οι εργοδότες δεν πρόκειται να αναλάβουν τη μακροχρόνια δέσμευση και τις επιπρόσθετες αυξημένες υποχρεώσεις-περιορισμούς που απαιτούν τα ΤΕΑ.

Ακριβώς για τους ανωτέρω λόγους, το θεσμικό και φορολογικό πλαίσιο των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) ομοιάζει προς εκείνο του 1ου Πυλώνα, και δη των Ταμείων Προνοίας, και συνεπώς η νομοθέτηση ανορθολογικών φορολογικών συντελεστών στις εφάπαξ παροχές των ΤΕΑ θα οδηγήσει τον κλάδο σε ραγδαία συρρίκνωση, ακυρώνοντας τη συστηματική ανάπτυξη του την τελευταία εξαετία (κατά 65% σε αριθμό νέων ταμείων και 270% σε αύξηση ενεργητικού).

Κύκλοι των ΤΕΑ επισημαίνουν, παράλληλα, πως **δεν θα πρέπει να υπάρξει ανώτατο όριο ηλικίας εισδοχής σε ΤΕΑ (π.χ. 55 έτη)**, καθώς ο μέσος όρος ηλικίας των ασφαλισμένων που εισέρχονται στον 2ο πυλώνα είναι τα 49 έτη και, έτσι, με ένα τέτοιο πλαφόν θα αποκλειόταν μια σημαντική μερίδα εργαζομένων, ενώ θα ακύρωνε πρακτικά το κίνητρο

και των ίδιων των εργοδοτών να συστήσουν ΤΕΑ για το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησής τους, καθώς έτσι δεν θα μπορούσαν να εντάξουν τον εαυτό τους και τις ανώτερες διοικητικές τους ομάδες, λόγω ακριβώς του χαμηλού ορίου ηλικίας εισόδου στο ΤΕΑ.

Οι ίδιες πηγές θεωρούν επίσης **άτοπη τη θέσπιση ελαχίστων προϋποθέσεων λήψης της συνταξιοδοτικής παροχής των επαγγελματικών ταμείων τέτοιων που προσεγγίζουν τις αντίστοιχες των φορέων κοινωνικής ασφάλισης (μόνο εάν ο 2ος πυλώνας γινόταν υποχρεωτικός θα είχε νόημα)**. Λόγω της προαιρετικής φύσης των ΤΕΑ, οι ως άνω προϋποθέσεις εξόδου θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις ιδιαίτερες εργασιακές συνθήκες της κάθε εταιρείας και να καθορίζονται ενδοκαταστατικά ανά περίπτωση με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Σε κάθε περίπτωση, το επόμενο διάστημα της διενέργειας διαβούλευσης επί του νομοσχεδίου θα είναι κρίσιμο για την οριστικοποίηση των τελικών διατάξεων, που θα κρίνει και τη μελλοντική κατεύθυνση (αναπτυξιακή ή υπαρκτική) που θα ακολουθήσει ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης.

Το νομοσχέδιο θα προβλέπει τη δυνατότητα ίδρυσης πολυεργοδοτικών ΤΕΑ